

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
15.05.2024
RT I, 02.05.2024, 3

Välja kuulutanud
Vabariigi President
22.04.2024 otsus nr 397

Ravikindlustuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (töövõimetuse ennetamine)

Vastu võetud 16.04.2024

§ 1. Ravikindlustuse seaduse muutmine

Ravikindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 5 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kindlustatud isik, kes iseenda eest maksab sotsiaalmaksu, on füüsilisest isikust ettevõtja, kohtutäitur või notar, kes maksab sotsiaalmaksu ettevõtlusest saadavalt tulult vastavalt sotsiaalmaksuseadusele.”;

2)paragrahvi 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud isiku kindlustuskaitse tekib äriregistrisse kandmisest või Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Kojas või Notarite Kojas registreerimisest 14-päevase ooteaja möödumisel. Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda, Notarite Koda ja Tartu Maakohtu registriosakond on kohustatud esitama Tervisekassale isiku Tervisekassa andmekogusse kandmiseks vajalikud kindlustuskaitse tekkimise andmed seitsme kalendripäeva jooksul arvates äriregistrisse kandmisest või ametisse asumisest.”;

3)paragrahvi 10 lõiked 3–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud isiku kindlustuskaitse lõpeb kahe kuu möödumisel arvates äriregistris kustutamiskande tegemisest, ametist vabastamisest või tagandamisest. Tartu Maakohtu registriosakond, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda ning Notarite Koda on kohustatud teatama Tervisekassale § 5 lõikes 3 nimetatud isiku tegevuse lõpetamisest, ametist vabastamisest või tagandamisest kümne kalendripäeva jooksul arvates äriregistris kustutamiskande tegemisest, ametist vabastamisest või tagandamisest.

(4) Käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud isiku kindlustuskaitse peatub kahe kuu möödumisel arvates tema tegevuse peatamise, sealhulgas hooajalise tegevuse peatamise äriregistrisse kandmisest või ametisoleku või ametivolituste peatamisest. Ametisoleku või ametivolituste peatamisel peatub kindlustuskaitse üksnes juhul, kui isik ei maksa peatamise perioodil enda eest sotsiaalmaksu. Tartu Maakohtu registriosakond, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda ning Notarite Koda on kohustatud teatama Tervisekassale isiku tegevuse, ametisoleku või ametivolituste peatamisest kümne kalendripäeva jooksul arvates äriregistris peatamiskande tegemisest või ametisoleku või ametivolituste peatamisest.

(5) Kui käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud isik jätkab pärast tegevuse, ametisoleku või ametivolituste peatamist ettevõtlusega või tema tegevuse, ametisoleku või ametivolituste peatamine lõpeb, on Tartu Maakohtu registriosakond, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda ning Notarite Koda kohustatud esitama Tervisekassale ettevõtluse jätkamise andmed kümne kalendripäeva jooksul arvates ettevõtluse jätkamisest või tegevuse, ametisoleku või ametivolituste peatamise lõppemisest. Andmete saamisel jätkub kindlustuskaitse ilma ooteajata.”;

4)paragrahvi 25 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) ravim või meditsiiniseade (ravimihüvitis, meditsiiniseadmehüvitis ning täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis).”;

5)seaduse 3. peatüki 4. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„4. jagu
Ravimihüvitis, meditsiiniseadmehüvitis ning täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis”;**

6)paragrahv 47 tunnistatakse kehtetuks;

7)seaduse 3. peatüki 4. jagu täiendatakse §-ga 49¹järgmises sõnastuses:

„§ 49¹. Täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis

(1) Tervisekassa võtab kindlustatud isikult täiendavalt tasu maksmise kohustuse üle, kui kindlustatud isiku tasutud summa ambulatoorseks raviks vajalike ja ravimite loetellu kantud ravimite ning tavakasutajale vigastuse või haiguse raviks või leevendamiseks või haiguse jälgimiseks vajalike ja meditsiiniseadmete loetellu kantud meditsiiniseadmete ostmiseks ületab kalendriaastas 100 eurot (edaspidi *täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis*).

(2) Täiendava ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitise suuruse arvutab retseptikeskus kindlustatud isiku ravimi ja meditsiiniseadme väljaostmise hetkel, arvestades retseptikeskuses olevaid andmeid.

(3) Kui kindlustatud isikule ei ole objektiivsetel põhjustel võimalik ettenähtud täiendava ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitise võrra soodustust teha, võimaldatakse see talle järgmisel ostul või hüvitatakse saamata jäänud täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis kindlustatud isiku taotlusel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud saamata jäänud täiendava ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitise taotlemise ning maksmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(5) Kui kindlustatud isik ei tee jooksva kalendriaastal järgmist ostu või ei esita käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud taotlust, kandub isiku viimase ostu hetkel saamata jäänud täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis üle järgmisesse kalendriaastasse.

(6) Täiendava ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitise arvutamisel ei võeta arvesse Tervisekassa tasutud summasid, samuti summasid, mis ületavad piirhinda või hinnakokkuleppes märgitud hinda.

(7) Kui käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt arvatud summa on 100 kuni 300 eurot, hüvitab Tervisekassa 100 eurot ületavast osast 50 protsenti.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt arvatud summa ületab 300 eurot, hüvitab Tervisekassa lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 7 arvatule 300 eurot ületavast osast 90 protsenti.”;

8)paragrahvi 50 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Isikule, kes saab isikustatud sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu, võib maksta haigushüvitist käesolevas seaduses sätestatud tingimustel.”;

9)paragrahvi 51 lõike 1 punktid 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„3) kindlustatud isiku töötamine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁵lõike 1 alusel;

4) kindlustatud isiku tööst keeldumine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁵lõike 3 alusel;”;

10)paragrahvi 51 lõiget 1 täiendatakse punktiga 4¹järgmises sõnastuses:

„4¹) kindlustatud isiku töötamine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁴lõike 1 alusel;”;

11)paragrahvi 52 lõiked 2 ja 2¹muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Töövõimetuslehe väljakirjutamise õigus on tervishoiutöötajal. Töövõimetuslehe väljakirjutaja vastutab ajutise töövõimetuslehe kindlustusjuhtumi õigesti määramise ja ajutise töövõimetuslehe põhjendatuse eest. Töövõimetuslehe väljakirjutamise õigust ei ole kiirabi osutamisel ega tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 3 lõigetes 4 ja 6 nimetatud isikutel.

(2¹) Ämmaemandal on haiguslehe väljakirjutamise õigus raseda või emapuhkuse õigust omava isiku töö- või teenistuskohustuste täitmise kergendamiseks või tööst keeldumiseks töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁵alusel.”;

12)paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Haigusleht võib sisaldada ettepanekuid tervises seisundile vastavate töötingimuste kohta töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse ajal. Ettepanekuid sisaldava haiguslehe väljakirjutamise õigus ajutiselt tervises seisundile vastava töö tegemise kohta töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁴alusel on ainult arstil.”;

13)paragrahvi 52 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega:

- 1) töövõimetuslehe andmekoosseisu;
- 2) töövõimetuslehe avamise, lõpetamise ning kehtetuks tunnistamise tingimused ja korra;
- 3) töövõimetuslehe tervishoiuteenuse osutajalt Tervisekassale edastamise tingimused ja korra;
- 4) tervishoiuteenuse osutaja ja tööandja juurdepääsu ulatuse töövõimetuslehe andmekoosseisule.”;

14)paragrahvi 53 täiendatakse lõikega 4²järgmises sõnastuses:

„(4²) Kindlustatud isiku endisel tööandjal või füüsilisest isikust ettevõtjal ei ole kohustust teha töövõimetuslehele omapoolseid kandeid, kui eelmisele töövõimetuslehele järgnev töövõimetusleht algab pärast töö- või teenistussuhte lõppemist.”;

15)paragrahvi 53 lõike 5 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Hüvitis määratakse ja makstakse, kui kindlustatud isiku tööandja või füüsilisest isikust ettevõtja on teinud kindlustatud isiku elektroonilisele töövõimetuslehele omapoolsed kanded hiljemalt 90. kalendripäeval alates töövõimetuslehe lõpetamisele järgnevast kuupäevast.”;

16)paragrahvi 54 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Tervisekassa maksab kindlustatud isikule haigushüvitist, kui kindlustatud isikule on antud ajutiselt tervises seisundile vastav töö töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁵lõike 1 alusel. Hüvitis koos selle ajavahemiku eest saadava töötasu või palgaga (edaspidi *töötasu*) on võrdne haiguslehel märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäevale eelnenud päeval kehtinud töötasuga.”;

17)paragrahvi 54 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Tervisekassa jätkab kindlustatud isikule haigushüvitise maksmist käesoleva seaduse § 51 lõike 1 punkti 4¹alusel alates haiguslehe alusel töötamise esimesest päevast, kui kindlustatud isikul on õigus haigushüvitisele käesoleva seaduse § 51 lõike 1 punkti 1 alusel ning talle antakse ajutiselt tervises seisundile vastav töö töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁴alusel. Maksmist ei jätkata kauem kui käesoleva seaduse § 57 lõikes 1 sätestatud tähtajani. Hüvitis koos selle ajavahemiku eest saadava töötasuga on võrdne haiguslehel märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäevale eelnenud päeval kehtinud töötasuga.”;

18)paragrahvi 55 täiendatakse lõikega 9 järgmises sõnastuses:

„(9) Käesoleva seaduse § 51 lõike 1 punktides 3, 4 ja 4¹sätestatud kindlustusjuhtumite puhul arvutatakse kalendripäeva keskmine tulu, lähtudes haiguslehel märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäevale eelnenud päeval kehtinud töötasust.”;

19)paragrahvi 56 lõige 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1¹) Kui haigushüvitise maksmise aluseks on tööst keeldumine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁵lõike 3 alusel, tekib kindlustatud isikul õigus käesoleva seaduse § 54 lõike 1 punkti 1 alusel arvatavale haigushüvitisele alates teisest päevast, mil ta keeldus töö- või teenistuskohustusi täitmast.”;

20)paragrahvi 56 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui haigushüvitise maksmise aluseks on ajutiselt tervises seisundile vastava töö andmine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁵lõike 1 alusel, tekib kindlustatud isikul õigus käesoleva seaduse § 54 lõike 3 alusel arvatavale haigushüvitisele alates päevast, millal ta asus tervises seisundile vastavaid töö- või teenistuskohustusi täitma.”;

21)paragrahvi 56 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui haigushüvitise maksmise aluseks on ajutiselt tervises seisundile vastava töö andmine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁴alusel, tekib kindlustatud isikul õigus käesoleva seaduse § 54 lõike 4 alusel

arvutatavale haigushüvitisele alates päevast, millal ta asus ajutiselt tegema terviseseisundile vastavat tööd, kuid kõige varem töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse 61. päevast.”;

22)paragrahvi 59 lõikes 1 asendatakse arv „14” arvuga „60”;

23)paragrahvi 59 lõige 1¹tunnistatakse kehtetuks;

24)paragrahvi 60 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 ja lõikes 2 nimetatud piirang ei kehti juhul, kui kindlustatud isik saab töötasu töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁴või 12⁵alusel.”;

25)paragrahvi 61 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Tööandja tohib lubada isiku töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12⁴või 12⁵alusel töö- või teenistuskohustusi täitma töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse ajal, kui töötaja ja tööandja järgivad tervishoiutöötaja poolt haiguslehele märgitud ettepanekuid terviseseisundile vastavate töö- või teenistustingimuste kohta.”;

26)paragrahvi 89 täiendatakse lõigetega 28 ja 29 järgmises sõnastuses:

„(28) Käesoleva seaduse 2024. aasta 15. mail jõustunud muudatusi rakendatakse alates 2024. aasta 15. maist toimunud kindlustusjuhtumite puhul avatud uutele haiguslehtedele.

(29) Kui rasedale või emapuhkuse õigust omavale isikule kirjutatakse välja tööst keeldumise tõttu või terviseseisundile vastava töö andmiseks haigusleht enne 2024. aasta 15. maid, kohaldatakse tema kindlustusjuhtumile käesoleva seaduse enne 2024. aasta 15. maid kehtinud redaktsiooni.”;

27)paragrahvi 89 täiendatakse lõikega 30 järgmises sõnastuses:

„(30) Kuni 2024. aasta 31. detsembrini kindlustatud isiku ambulatoorseks raviks vajalike ja ravimite loetellu kantud ravimite ostmiseks põhjendatult ning tõendatult tasutud summade hüvitamisel kohaldatakse Tervisekassa täiendava ravimihüvitise suuruse arvutamisel ja menetlemisel käesoleva seaduse redaktsiooni, mis kehtis kuni 2024. aasta 31. detsembrini.”;

28)seadust täiendatakse §-ga 89³järgmises sõnastuses:

„§ 89³. Töövõimetuse ennetamise süsteemi järelhindamine

Sotsiaalministeerium analüüsib töötervishoiu ja tööohutuse seaduse alusel ajutist terviseseisundile vastava töö andmist ning selle ajal hüvitise maksmise mõju ja tulemuslikkust hiljemalt 2029. aastal.”.

§ 2. Avaliku teenistuse seaduse muutmine

Avaliku teenistuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 24 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Katseaja hulka ei arvata aega, kui avaliku võimu teostamise õigus oli peatunud käesoleva seaduse §-s 83 sätestatud alusel või kui ametnik on teenistuses haiguslehe alusel vastavalt töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-le 12⁴või 12⁵.”;

2)paragrahvi 48 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Ametnikule, kes on rase või kellel on õigus emapuhkusele, kohaldatakse töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-s 12⁵sätestatut.

(2) Emapuhkuse lõppemisel on ametnikul õigus kasutada paranenud teenistustingimusi, millele tal oleks tekkinud õigus töölt äraoleku ajal.”;

3)paragrahvi 83 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „tähtsuses” tekstiosaga „, välja arvatud haiguslehe alusel teenistuses olemisel vastavalt töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-le 12⁴või 12⁵”;

4)paragrahvi 93 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Ametniku teenistusest vabastamine käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alusel ei ole lubatud, kui ametnik on teenistuses haiguslehe alusel vastavalt töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-le 12⁴või 12⁵, ametiasutusel on võimalik ametniku nõusolekul kohandada ametikohta, muuta ametniku teenistustingimusi või

kui ametnikku on võimalik tema nõusolekul üle viia sama ametiasutuse teisele ametikohale, mille ülesannete täitmine vastab ametniku tööväimele ning sobib tema hariduse, töökogemuse, teadmiste ja oskustega.”;

5)seadust täiendatakse §-ga 116²järgmises sõnastuses:

„§ 116². Käesoleva seaduse § 48 rakendamise erisus

Ametnikule, kellele on raseduse tõttu välja kirjutatud töövõimetusleht või kellel tekib õigus emapuhkusele enne 2024. aasta 15. maid, kohaldatakse käesoleva seaduse enne 2024. aasta 15. maid kehtinud redaktsiooni §-s 48 sätestatud.”.

§ 3. Sotsiaalmaksuseaduse muutmise

Sotsiaalmaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-des 12² ja 12³ sätestatud tingimustele vastavat hüvitist ning sama seaduse § 13 lõikest 1 tulenevaid tööandja kulutusi töötaja töötervishoiu ja tööohutuse tagamiseks;”;

2)paragrahvi 3 punkt 3¹ tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 3 punkt 18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„18) majandus- või kutsetegevuse vabastuse iga päeva eest arvestatud arvestuslikku hüvitist, mille aluseks on füüsilisest isikust ettevõtjal tekkinud ravikindlustuse seaduses või selle alusel antud määruuses sätestatud kindlustusjuhtum, välja arvatud ravikindlustuse seaduse §-s 60 sätestatud juhtudel, ja mis vastab füüsilisest isikust ettevõtja eelmise aasta kalendripäeva keskmisele sotsiaalmaksuga maksustatavale tulule, millest on lahutatud ravikindlustuse seaduses sätestatud töövõimetusühivõitise protsendile vastav osa tema eelmise aasta kalendripäeva keskmisest sotsiaalmaksuga maksustatavast tulust, arvestades käesoleva seaduse § 2 lõikes 5 sätestatud.”;

4)paragrahvi 3 punkt 19 tunnistatakse kehtetuks.

§ 4. Tervisekassa seaduse muutmise

Tervisekassa seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Tervisekassa võib oma ülesannete täitmisel koostatud nõude, haldusakti või muu dokumendi toimetada füüsilisele isikule kätte posti teel tähtkirjaga, lihtkirjaga või väljastusteatega tähtkirjaga või elektrooniliselt. Elektroonilist kättetoimetamist viisi kasutatakse juhul, kui on mõistlikult võimalik eeldada, et isikul on juurdepääs enda elektronpostile.”;

2)paragrahvi 46³ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kohtutäituril, tervishoiuteenuse osutajal ning kindlustatud isiku eest sotsiaalmaksu maksjal on õigus töödelda seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks Tervisekassa andmekogus olevaid andmeid.”.

§ 5. Tulumaksuseaduse muutmise

Tulumaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 34 punktis 14 asendatakse tekstiosa „punktides 18 ja 19” tekstiosaga „punktis 18”;

2)paragrahvi 42 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „lõikes 2³ sätestatud juhul” tekstiosaga „lõigetes 2³ ja 2⁴ sätestatud juhtudel”;

3)paragrahvi 42 täiendatakse lõikega 2⁴ järgmises sõnastuses:

„(2⁴) Ravikindlustuse seaduse alusel tehtavatelt väljamaksetelt ei arvata tulumaksu kinnipidamisel maha maksuvaba tulu.”.

§ 6. Töölepingu seaduse muutmise

Töölepingu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 10¹ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Katseaja hulka ei arvestata aega, kui töötajal oli tööülesannete täitmine takistatud, eelkõige kui töötaja oli ajutiselt töövõimetu, täitis haiguslehe alusel töötamise ajal tavapärasest erinevaid tööülesandeid või kasutas puhkust.”;

2)paragrahv 18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 18. Emapuhkuse õigusega töötaja töötingimused

Emapuhkuse lõppemisel on naisel õigus kasutada paranenud töötingimusi, millele tal oleks tekkinud õigus töölt äraoleku ajal.”;

3)paragrahvi 88 lõike 1 punkti 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) ei ole pikka aega tulnud toime tööülesannete täitmisega terviseseisundi tõttu, mis ei võimalda töösuhet jätkata (edaspidi *töövõime vähenemine terviseseisundi tõttu*), välja arvatud haiguslehe alusel töötamise korral.”;

4)paragrahvi 97 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva seaduse § 88 lõikes 1, välja arvatud selle punktis 1 nimetatud alusel võib tööandja töölepingu üles öelda etteteatamistähtaega järgimata, kui kõiki asjaolusid ja mõlemapoolset huvi arvestades ei või mõistlikult nõuda lepingu jätkamist kokkulepitud tähtaja või etteteatamistähtaja lõppemiseni.”;

5)seadust täiendatakse §-ga 139¹⁰ järgmises sõnastuses:

„§ 139¹⁰. Raseda ja emapuhkuse õigusega töötaja töötingimuste rakendamine

Isikule, kellele on raseduse tõttu välja kirjutatud haigusleht või kellele tekib õigus emapuhkusele enne 2024. aasta 15. maid, kohaldatakse käesoleva seaduse enne 2024. aasta 15. maid kehtinud redaktsiooni §-s 18 sätestatud.”.

§ 7. Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse muutmise

Töötervishoiu ja tööohutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seadust täiendatakse §-dega 12³–12⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 12³. Tööandja makstav vabatahtlik töövõimetushüvitis

(1) Tööandja võib maksta töötajale töövõimetuslehe alusel lisaks käesoleva seaduse § 12² alusel makstud haigushüvitisele ning ravikindlustuse seaduses või selle alusel antud määruses sätestatud kindlustusjuhtumi korral makstud töövõimetushüvitisele vabatahtlikku töövõimetushüvitist.

(2) Tööandja ei maksa vabatahtlikku töövõimetushüvitist ravikindlustuse seaduse § 51 lõike 1 punktide 3–4¹ alusel ega §-s 60 sätestatud juhtudel.

(3) Vabatahtlik töövõimetushüvitis ei tohi koos käesoleva seaduse § 12² alusel makstava haigushüvitisega ületada töölepingu seaduse § 29 lõike 8 alusel arvatud töötaja keskmist töötasu (edaspidi *keskmise töötasu*).

(4) Kui töötajale maksab töövõimetushüvitist Tervisekassa, siis arvutab tööandja maksimaalse vabatahtliku töövõimetushüvitise suuruse, lahutades töötaja keskmisest töötasust ravikindlustuse seaduses sätestatud töövõimetushüvitise protsendile vastava keskmise töötasu summa ja käesoleva seaduse § 12² alusel makstava summa.

(5) Tööandja maksab vabatahtliku töövõimetushüvitise välja käesoleva seaduse § 12² lõikes 5 sätestatud ajal.

§ 12⁴. Haiguslehe alusel töötamine

(1) Töötajal ja tööandjal on õigus kirjalikus vormis kokku leppida ajutiselt terviseseisundile vastava töö tegemises haiguslehe alusel, kui töötaja haiguslehele märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse päevast on möödunud rohkem kui 60 kalendripäeva ja töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastus kestab vähemalt 90 kalendripäeva, kuni ravikindlustuse seaduse § 57 lõikes 1 sätestatud tähtajani. Ametniku haiguslehe alusel teenistuses olemine vormistatakse käskkirjaga.

(2) Tööandja ja töötaja on kohustatud järgima haiguslehele märgitud terviseseisundile vastavaid töötingimusi.

(3) Kui tööandjal ei ole võimalik pakkuda töötajale tema tervises seisundile vastavaid töötingimusi, ei tohi töötaja haiguslehe alusel töötada.

(4) Tööandja ei või haiguslehe alusel töötamise eest maksta töötasu vähem kui 50 protsenti enne haiguslehele märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse päevale eelnenud päeval kehtinud töötasust.

(5) Lisaks tööandja makstavale töötasule saab töötaja haigushüvitist ravikindlustuse seaduses ette nähtud tingimustel ja korras.

(6) Töötaja ja tööandja võivad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkuleppe igal ajal üles öelda.

§ 12⁵. Raseda ja emapuhkuse õigusega töötaja haiguslehe alusel töötamine

(1) Rasedal ja emapuhkuse õigusega töötajal on õigus nõuda ajutiselt tervises seisundile vastavat tööd haiguslehe alusel, kui tema tervises seisund ei võimalda ettenähtud tööülesandeid kokkulepitud tingimustel täita.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel töötamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 12⁴ lõiget 2 ja 4–6 sätestatud.

(3) Rase ja emapuhkuse õigusega töötaja võib keelduda haiguslehe alusel tööülesannete täitmisest, kui tööandjal ei ole võimalik talle anda tema tervises seisundile vastavat tööd, või loobuda pakutavast tööst.”;

2) paragrahvi 13¹ lõike 4 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) ohtlikud kemikaalid ja neid sisaldavad materjalid, sealhulgas kantserogeenid, mutageenid ja reproduktiivtoksilised ained;”;

3) paragrahvi 13¹ lõiget 7 täiendatakse pärast tekstiosa „mutageenide,” tekstiosaga „reproduktiivtoksiliste ainete,“;

4) paragrahvi 13¹ täiendatakse lõikega 17 järgmises sõnastuses:

„(17) Tööandja säilitab töötavate töötajate osutamise seotud andmeid 40 aastat arvates töötaja viimasest kokkupuutest kantserogeeni või mutageeni ja viis aastat arvates töötaja viimasest kokkupuutest reproduktiivtoksilise ainega.”.

§ 8. Töövõimetoetuse seaduse muutmise

Töövõimetoetuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 13 lõige 3¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3¹) Kui töövõimetoetuse saaja on tõendanud, et tema sissetulek töövõimetoetuse maksmise kuule eelnenud kalendrikuul ületas 90-kordset kehtivat päevamäära puhkusetasu, ajutise töövõimetoetuse hüvitise, tööandja makstava haigushüvitise või tööandja makstava vabatahtliku töövõimetoetushüvitise väljamaksmise aja või temast olenemata põhjusel muutunud tasu või hüvitise väljamaksmise aja tõttu, loetakse sissetulek saaduks kalendrikuul, millal see oleks välja makstud, kui nimetatud asjaolusid ei oleks esinenud.”;

2) paragrahvi 13 lõike 5 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Sissetulekuks loetakse ka töötuskindlustushüvitis, vanemahüvitis, ajutise töövõimetoetuse hüvitis, tööandja makstava haigushüvitis ja tööandja makstava vabatahtliku töövõimetoetushüvitis, sealhulgas välisriigist samal eesmärgil makstavad hüvitised.”;

3) paragrahvi 21¹ punktis 3 asendatakse sõnad „ja tööandja makstava haigushüvitise” tekstiosaga „, tööandja makstava haigushüvitise ja tööandja makstava vabatahtliku töövõimetoetushüvitise”.

§ 9. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2024. aasta 15. mail.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 4–7 ja 27 jõustuvad 2025. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punkt 14 jõustub 2025. aasta 1. veebruaril.

Lauri Hussar

